

Uchwała Nr XII/77/11
Rady Gminy Brodnicy

z dnia 28 grudnia 2011 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012 - 2015

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 167, poz. 1759, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, z 2006r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218, z 2008r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241, z 2010r. Nr 28, poz. 142 i poz. 146, Nr 106, poz. 675, Nr 40, poz. 230, z 2011r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777 i Nr 217, poz. 1281) oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, Nr 65, poz. 554, Nr 157, poz. 1241, Nr 202, poz. 1551, Nr 219, poz. 1706, Nr 221, poz. 1738, z 2010r. Nr 28, poz. 146, Nr 40, poz. 229, Nr 81, poz. 527, Nr 125, poz. 842, z 2011 r. Nr 81, poz. 440, Nr 81, poz. 440, Nr 106, poz. 622) oraz art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493, z 2009r. Nr 206, poz. 1589, z 2010r. Nr 28, poz. 146, Nr 125, poz. 842) Rada Gminy uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012- 2015 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Brodnica.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Violetta Sternicka

Violetta Sternicka

Załącznik do Uchwały Nr XII/77/11

Rady Gminy Brodnicy

z dnia 28 grudnia 2011 r.

Zalacznik1.doc

C

C

Załącznik
do Uchwały Nr XII/77/11
Rady Gminy Brodnica
z dnia 28 grudnia 2011r.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY
W RODZINIE NA LATA 2012 – 2015**

I. Wprowadzenie

Zjawisko przemocy jest nierozzerwalnie związane z procesem demokratyzacji życia, którego fundamentalnym przejawem jest prawo do nietykalności osobistej. Przemoc jest zarówno problemem ludzi, którzy jej doświadczają, jak i społeczeństwa, dla którego wartością jest ludzka godność i wolność. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw. Przemocy domowej często towarzyszy nadużywanie alkoholu. W stanie nietrzeźwości znikają mechanizmy samokontroli i zachowania mogą być nieobliczalne. Nasilają się też zachowania agresywne nawet w ludziach na ogół spokojnych i opanowanych. Świadoma kontrola nad zachowaniem zmniejsza się wraz ze wzrostem upojenia. Wzrasta natomiast często nieuzasadnione poczucie pewności siebie. Pijany człowiek nie jest jednak zwolniony od odpowiedzialności za własne czyny.

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Znęcanie się nad rodziną jest najczęściej

popelnianym przestępstwem w Polsce, zaraz po przestępstwach przeciwko mieniu i życiu. Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc w rodzinie przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

Rodzaje przemocy:

1. przemoc fizyczna – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia;
2. przemoc seksualna – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności;
3. przemoc psychiczna – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu;
4. przemoc ekonomiczna – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy;
5. zaniedbanie – to ciągle niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Przemoc jest przestępstwem. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana z różnych artykułów Kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną z art. 207 Kodeksu karnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 z późn. zm), który stanowi: „§1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny i fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

§2. Jeżeli czyn określony w §1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat.

§3. Jeżeli następstwem czynu określonego w §1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 2 do 12 lat”.

Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, sprawcę oraz innych ludzi. Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie.

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenia jej

negatywnych następstw w życiu społecznym tworzy się „Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie Gminy Brodnica w latach 2012 – 2015”, zwany dalej Programem. Program przeznaczony jest dla mieszkańców Gminy, a zwłaszcza osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie oraz przedstawicieli instytucji i służb pracujących z osobami doświadczającymi przemocy.

II. Analiza problemów społecznych na terenie Gminy Brodnica

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w Gminie z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie. Na dzień 31.12.2010r. Gmina Brodnica liczyła 7.413 mieszkańców. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w 2010r. wynosiła 406, z czego jedynie 58 osób pobierało zasiłek dla bezrobotnych. Ze statystyk policyjnych wynikało, że na terenie Gminy w roku 2010 przeprowadzonych zostało 97 interwencji domowych. W okresie tym założono 21 „Niebieskich Kart”. Dla porównania w roku 2009 założono 15 takich Kart. Z danych Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w 2010r. było 13 zgłoszeń i 13 osób podjęło leczenie odwykowe, w tych przypadkach nie było sygnału o stosowaniu przemocy.

Przemoc jest zjawiskiem, którego zasięg jest znacznie większy niż odnotowują to przeprowadzone badania i statystyki. Nadal wiele ofiar zaprzecza istnieniu problemu w ich środowisku. Wynika to z wielu aspektów, takich jak wstyd, bezradność, nieufność, obawy o własne zdrowie i życie. Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie Gminy w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie, ale nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

III. Podstawa prawna Programu

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane na zasadach określonych w następujących przepisach:

1. ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.);
2. ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.);

3. ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2007r. Nr 70, poz. 473, z późn. zm.).

IV. Realizatorzy Programu

1. Głównymi realizatorami Programu są:
 - a) Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
 - b) Urząd Gminy Brodnica;
 - c) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brodnicy;
 - d) Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
 - e) gminne placówki oświatowe.
2. Partnerzy w realizacji Programu:
 - a) Sąd Rejonowy w Brodnicy;
 - b) Prokuratura Rejonowa w Brodnicy;
 - c) Komenda Powiatowa Policji w Brodnicy;
 - d) Poradnia Rodzinna w Brodnicy;
 - e) placówki służby zdrowia;
 - f) organizacje pozarządowe;
 - g) parafie.

V. Założenia Programu

1. Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie ograniczania zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Działania interwencyjne wobec osób stosujących przemoc.
3. Pomoc i ochrona ofiar przemocy w rodzinie.

VI. Cele główne i szczegółowe Programu

1. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy poprzez:
 - a) edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy;
 - b) propagowanie skutecznych sposobów powstrzymywania przemocy;
 - c) wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promującego zachowania nieagresywne;
 - d) dystrybucja ulotek i informacji na temat przemocy i jej skutków.
2. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie poprzez:

- a) izolowanie sprawców od ofiar;
 - b) udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-
edukacyjnych;
 - c) przeprowadzanie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu, stosującymi
przemoc;
 - d) kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Brodnicy o obowiązek podjęcia
leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu.
3. Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie poprzez:
- a) udzielanie informacji dotyczącej bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym
przemocą w ośrodkach interwencji kryzysowej i w specjalistycznych ośrodkach
wsparcia;
 - b) udzielanie informacji na temat praw osób będących ofiarami przemocy;
 - c) rozpowszechnianie telefonu zaufania „Niebieska Linia”;
 - d) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach
wsparcia.

VII. Czynniki gwarantujące właściwą realizację Programu

1. Poparcie działań i współpraca z innymi instytucjami.
2. Dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych.
3. Dobra współpraca służb i instytucji na terenie Gminy oraz poza nią.
4. Silne więzi rodzinne.
5. Chęć zmiany i wyjścia z kryzysu.

VIII. Zagrożenia w realizacji zadań

1. Stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie.
2. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.
3. Brak współpracy rodziny w zakresie przezwyciężania kryzysów.
4. Problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach.
5. Ubóstwo, brak infrastruktury socjalnej w Gminie.
6. Brak lub zbyt mała współpraca interdyscyplinarna.
7. Brak motywacji ekonomicznej dla członków zespołu interdyscyplinarnego.